

УРА -
2112

М. М. ПОПОВ

НАРИС ІСТОРІЇ

ВСЕСОЮЗНОЇ
КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ

(БІЛЬШОВИКІВ)

*Мислючий 468
Тл. УССР 1958*

Львів

Львів. Бібліотека
АН УРСР

ВИДАВНИЦТВО „ПРОЛЕТАРИЙ“
1927

З М І С Т

	Стор.
Передмова до українського видання	3
Вступ. Історичні попередники російської соціал-демократії	5
Походження робітничої класи в Росії. „Звільнення“ селянства. Початок революційного руху серед різночинної інтелігенції. Народницький соціалізм. Невдачі народницької пропаганди. Бунтарська агітація. Перехід до терору. Боротьба „Народньої Волі“. Робота народників серед робітництва. Перші революційні робітничі організації. Група „Визволення праці“. Група Благоева (партія російських соціал-демократів). Страйковий рух 80-х років та с.-д. робота в гуртках.	
Розділ I. Перші роки соціал-демократичної роботи в Росії до організації партії	23
Розвиток капіталізму в 90-х роках. Вплив розвитку капіталізму на ідеологію революційної інтелігенції. Народництво 90-х років. Марксизм проти народництва. Твори російського марксизму 90-х років. В. І. Ленін проти буржуазного перекручування марксизму. Діяльність с.-д. гуртків на початку 90-х років. Страйковий робітничий рух. Перехід од гуртківщини до економічної агітації. Політичні погляди діячів „Спілок боротьби“. Утворення „Бунду“. Перший з'їзд РСДРП. Початок „економізму“.	
Розділ II. Економізм і початок боротьби з ним	38
Зв'язок економізму з легальним марксизмом. Газета „Рабочая Мысль“. Як ставились економісти до політичної боротьби. Журнал „Рабочее Дело“. Вороги економізму наприкінці 90-х років. Передумови економізму. Зміна в настроях робітничої класи та демократичної інтелігенції. Студентський рух. Робітничі демонстрації. Політичні страйки 1902—03 р.р. Зубатівщина. Політичний рух ставить на чергу ліквідацію кустарництва. Заснування „Искры“.	
Розділ III. Період „Искры“ і „Что делать?“ II з'їзд	56
Цілі „Искры“. Оборона теоретичного марксизму. Тактична лінія „Искры“. Перше — розмежуватись, потім — об'єднатись. Централізм і демократизм. Партія на зміну кустарництву. Значення загально-російської політичної газети. Утворення організаційного комітету. Позбування економізму на місцях. Склад II з'їзду. Обмірковування й ухвалення програми. Тактичні резолюції II з'їзду. Обмірковування організаційного статуту.	
Розділ IV. Революція 1905 року. III з'їзд	76
Японська війна. Земська кампанія. Робітничий рух і соціал-демократія напередодні 1905 року. Події 9 січня. Комісія Шидлов-	

ського. Страйкова хвиля після 9 січня. Поступки царату. Мукден і Цусіма. Літні страйки. Повстання на „Потьомкіні“. Булігінська дума. Перші політичні незгоди з меншовиками (земська кампанія). Два погляди на революцію. Скликання III з'їзду. Тактичні резолюції III з'їзду. Ставлення до селянського руху. Резолюції про есерів і лібералів. Резолюція про меншовиків. Організаційні постанови III з'їзду. Резолюції меншовицької конференції. Ленінова брошура „Две тактики“.

Розділ V. Найвище піднесення революції 1905 року. Жовтень і грудень. 98

Бойкот Булігінської думи. Університетська автономія. Загальний страйк у жовтні. Ради Робітничих Депутатів. Погромна хвиля. Мобілізація революції і мобілізація реакції. Листопадний страйк. Уряд починає наступати. Грудневе збройне повстання. Кавтський про грудневе повстання. Демократична диктатура пролетаріату й селянства проти опортунізму. Видимість збереження класової позиції. Незгоди всередині меншовизму. Троцькізм — ліва течія в меншовизмі. Тенденції до об'єднання всередині партії наприкінці 1905 року.

Розділ VI. Після поразки революції. Стокгольмський та Лондонський з'їзди. 116

Партія після повстання. Незгоди в справі про першу думу. IV з'їзд. Перегляд аграрної програми. Тактичні резолюції IV з'їзду. Склад і робота першої думи. Час між першою й другою думою. Фракційна боротьба після IV з'їзду, Листопадна загально-російська конференція. Петербурзький розкол. Друга дума. Лондонський з'їзд і його склад. Тактичні резолюції V з'їзду. Державний переворот 3 червня. Підсумки фракційної боротьби.

Розділ VII. Роки реакції. Розвал партії. 134

Виборчий закон 3 червня. Склад III думи. Соціальна суть третьо-червневого режиму. Зрошення царату з буржуазією. Ліквідаторство всередині революційних партій. Селянство й робітничий клас. Становище всередині ЦК після V з'їзду. Липнева всеросійська конференція 1907 року. Листопадна всеросійська конференція 1907 року. Переїзд ЦК за кордон. Ліквідаторство й одвозізм у Росії. Груднева конференція 1908 року. Боротьба всередині більшовицької фракції. Народа поширеної редакції „Пролетарія“. Утворення групи „Вперед“. Боротьба за легальні можливості. Розшарування всередині меншовизму. Пленум ЦК в січні 1910 року. Зрив постанов пленуму від ліквідаторів. Організаційний розбрат всередині партії. Наука відступу.

Розділ VIII. Нове піднесення, відбудування партії. 156

Занепад і нове піднесення робітничого страйкового руху. Перші демонстрації. Ленський страйк і ленський розстріл. Політичні страйки 1912 — 14 р. р. Боротьба фракцій після пленуму 1910 р. Робота більшовиків що до відбудування партії. Склад Празької конференції. Конститування конференції. Найважливіші резолюції конференції. Резолюція про ліквідаторів. Значення Празької конференції. Завоювання легальних можливостей. Серпнева конференція ліквідаторів. Вибори до IV думи. Партійні наради 1912 й 1913 р. р. Розвал серпневого блоку.

Розділ IX. Світова імперіялістична війна й крах II Інтернаціоналу. 175

Ідейні угруповання в ортодоксальному марксизмі. Вплив російської революції на II Інтернаціонал. Ортодоксальні марксистки про імперіялізм. Незгоди в німецькій партії. Готування імперіялістичної війни. Перемога опортунізму в II Інтернаціоналі. Виго-

лошення війни й банкрутство II Інтернаціоналу. Виступ РСДРП проти війни. Війна імперіалістична й війна громадянська. „Пораженствд і Кінталі. Другий Інтернаціонал проти більшовиків. Позиція Мартова. Позиція Троцького й нашесловців. Партийна робота в Росії. Вибори до військово-промислових комітетів. Нове піднесення.

Розділ X. Лютнева революція 194

Падіння царської влади. Буржуазія й угодовці. Партия в момент революції. Лінія Леніна й лінія партії. Приїзд Леніна й квітневі тези. Позиція партії в аграрнім питанні. Квітнева конференція 1917 р. Аграрне й національне питання на конференції. Перегляд партійної програми.

Розділ XI. Жовтнева революція 207

Боротьба за петроградський пролетаріат. Всеросійські з'їзди рад. Події 3—5 липня. VI партійний з'їзд. Об'єднання з міжрайонцями. Ставлення до меншовиків-інтернаціоналістів. Тактичні резолюції VI з'їзду. Резолюції про профспілки й молодь. Значіння VI з'їзду. Московська нарада. Повстання Корнілова. Більшовизація рад. Національна політика партії. Мобілізація мас та готування повстання. Роль партії та ЦК в постанні. Міжнародне й внутрішнє становище радянської влади.

Розділ XII. Берестейський мир і VII з'їзд 225

Зміцнення радянської влади після Жовтня. Боротьба всередині партії в справі про мир. Наступ німців і замирення. Опозиція лівих комуністів. VII з'їзд партії. Резолюція VII з'їзду про мир. Зміна назви партії. Ленін про тактику партії після миру. „Ліві“ комуністи та дрібно-буржуазна стихія. Внутрішня громадянська війна. Політика військового комунізму. Червоний терор. Зміцнення радянської влади. Ліквідація Берестейського миру. Внутрішні суперечності політики радянської влади 1918—1919 р. р. До ставки на середняка.

Розділ XIII. Розгар громадянської війни. VIII та IX з'їзди 242

Досягнення радянської влади 1918 року. Назустріч німецькій революції. Чому не вдався наступ. Вагання селянства. VIII партійний з'їзд. Боротьба з „лівими“ ухилами. Обмірковування програми. Ставлення до середнього селянства. Національне питання на VIII з'їзді. Військове питання. VIII з'їзд про соціальний склад партії. Перемоги на фронтах. Груднева конференція 1919 року. IX з'їзд партії. Ударність та одноособовість. Трудові армії. Фракція „демократичного централізму“. IX з'їзд про середпартійне становище. Війна з Польщею. Причини варшавської поразки. Політичний стан селянства. Вереснева конференція 1920 року. Закінчення громадянської війни.

Розділ XIV. Перехід до непу. X та XI з'їзди 263

VIII з'їзд рад і початок профспілкової дискусії. Погляд Троцького. Погляд „робітничої опозиції“. В чому була небезпека „робітничої опозиції“. Погляд Леніна. Криза початку 1921 року. X з'їзд. Заміна продрозкладки на продподаток. Забезпечення єдності партії. Продподаток та товарообмін. Травнева конференція 1921 р. Нові шляхи економічної політики. Гасло „вчтвє торгувати“. XI партконференція. Межі відступу. Тези про єдиний фронт. Партийна чистка 1921 року. XI з'їзд партії. Тези про профспілки. Фінансова політика. Боротьба з рештками „робітничої опозиції“. Наслідки нової економічної політики.

Розділ XV. XII і XIII з'їзди	281
--	-----

XII партконференція. Еволюція чи тактика. Стосунки з капіталістичним світом. Останні виступи Володимира Ілліча. XII з'їзд партії. „Держпромисловість“. Партія й держапарат. Національне питання. „Ножиці“ й нова криза. „Робітнича група“ й „Робітничі Правда“. Виступ т. Троцького та 46-ти. Економічна платформа опозиції. Справа про демократію. Чого домагалась опозиція? XIII партконференція. Пролетаризація партії. XIII з'їзд. Дискусія про „Уроки Октябрю“.

Розділ XVI. XIV конференція і XIV з'їзд. Завдання партії	300
--	-----

Нова криза робітничо-селянського блоку. Постанови XIV конференції в селянському питанні. XIV конференція про робітничу класу і промисловість. Про будівництво соціалізму в одній країні. Початок „нової опозиції“. Платформа нової опозиції перед з'їздом. Жовтневий пленум ЦК. Дискусія перед з'їздом. Звіт ЦК на XIV з'їзді. Лінія опозиції. Резолюція по звіту ЦК. Постанови XIV з'їзду.

Розділ XVII. Після XIV з'їзду	318
---	-----

Господарські труднощі. Квітневий пленум. Аграризація і „надіндустріялізація“. Оформлення опозиційного блоку. Штаб без армії. Платформа об'єднаної опозиції на липневому пленумі. Про будівництво соціалізму в нашій країні. Винування партії в переродженні. Як ставиться опозиція до селянства і до індустріялізації. Питання міжнароднього становища. Слідом за серпневим блоком. Постанови липневого пленуму. Спроби опозиції накинути партії дискусію. Заява 16 жовтня. XV конференція про міжнародне становище. Про господарське становище. Про завдання профспілок. Доповідь тов. Сталіна. Тактика опозиції на XV конференції. Деякі підсумки.

Додаток I. Програма Російської Соціал-Демократичної Робітничої Партії, ухвалена на другому з'їзді партії	346
Додаток II. Проект аграрної програми більшовиків, запропонований IV (Стокгольмському) з'їздові РСДРП	352
Додаток III. Програма Російської Комуністичної Партії (більшовиків), ухвалена на VIII з'їзді партії	353
Показчик найважливіших імен	372

